

<u>NAZWA INSTYTUCJI ZGŁASZAJĄCEJ UWAGI</u>	<u>TREŚĆ UWAGI</u>	<u>KOMENTARZ MRR</u>
<u>UWAGI O CHARAKTERZE OGÓLNYM</u>		
<p>Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokument nie odnosi się do ewentualnych scenariuszy rozwoju gospodarczego i ich wpływu na rynek pracy, a tym samym do niezbędnej polityki zatrudnienia (zintegrowanej i kompleksowej). • Niezbyt precyzyjne odniesienie się do kluczowych wyzwań rynku pracy tj. starzenie się społeczeństwa, rosnące wykluczenie mieszkańców obszarów wiejskich, trudności startu zawodowego i życiowego młodej generacji. 	<p>Program Operacyjny Kapitał Ludzki jest częścią Narodowej Strategii Spójności na lata 2007 – 2013, która określa generalne założenia strategii rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Podzielając opinię, że polityka zatrudnienia powinna być kompleksowa i wewnętrznie spójna, należy podkreślić, iż ze względu na sformułowane przez Komisję Europejską wymogi odnośnie stopnia szczegółowości Programu, przedstawione założenia metodologiczne są odpowiednio bardziej selektywne, co dotyczy m.in. uwarunkowań polityki zatrudnienia. Jednocześnie w Programie (przede wszystkim w części diagnostycznej i strategicznej, a także w uzasadnieniu realizacji poszczególnych Priorytetów) zostały zasygnalizowane najważniejsze zagadnienia dotyczące rozwoju sytuacji na rynku pracy, obejmujące zarówno szanse płynące z podnoszenia jakości kapitału ludzkiego, jak również potencjalne zagrożenia, związane m.in. z poszerzaniem się obszarów wykluczenia społecznego oraz starzeniem się</p>

		<p>społeczeństwa. W punkcie 1.2.6 diagnozy społeczno-ekonomicznej („Wyzwania demograficzne stojące przed polskim rynkiem pracy”) zwrócono m.in. uwagę na problem niskiej dzietności kobiet oraz występowania luki w poziomie zatrudnienia.</p> <p>Jednocześnie, zarówno te kwestie jak i ogólne wyzwania demograficzne omówiono dość zwięźle z uwagi na fakt, iż przyczyny niskiego zatrudnienia leżą głównie po stronie czynników strukturalnych (str. 14). Szczególną wagę przywiązano także do zmniejszenia obszarów wykluczenia społecznego, w tym również na obszarach wiejskich, co wyrażone jest znaczącą alokacją środków na działania w tym obszarze. Wychodząc naprzeciw problemom dotyczącym mieszkańców obszarów wiejskich, wyodrębniony został także osobny Priorytet (X), zakładający dążenie do zmniejszenia dysproporcji w zakresie rozwoju zasobów ludzkich pomiędzy wsią a miastem.</p>
<p>Konfederacja Pracodawców Polskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brak miernika określającego efektywność Programu. Proponowane kryterium: wzrost zatrudnienia w produkcji lub usługach o wysokiej wartości dodanej w PKB co będzie promowało innowacyjność i modernizację gospodarki. 	<p>Wskaźniki wspierania i kontroli strukturalnych zmian w gospodarce krajowej zwiększających jej technologiczne zaawansowanie i innowacyjność mogą być, we właściwym kontekście, użyteczne dla osiągnięcia tego celu. Niemniej jednak przyjęty w Programie system monitorowania i ewaluacji, zgodny z zasadami obowiązującymi w UE, prowadzony jest w oparciu o określone w PO KL wskaźniki dopływu, produktu i rezultatu,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Brak identyfikacji barier na drodze do rozwoju kształcenia ustawicznego w Polsce 	<p>kwantyfikujące cele poszczególnych priorytetów. Wskaźniki te zostały wypracowane przez grupę ekspertów powołaną w tym celu przez Instytucję Zarządzającą Programem i dopasowane w możliwie największym stopniu do charakteru wsparcia przewidzianego w Programie.</p> <p>Program odnosi się do tej kwestii w wielu miejscach, począwszy od Diagnostyki, w której omawia się kształcenie ustawiczne dość szeroko. Na szczególną uwagę w tym zakresie zasługuje podrozdział dotyczący tego zagadnienia, w którym przedstawiono analizę kondycji kształcenia ustawicznego w Polsce, obejmującą popyt na kształcenie ustawiczne, strukturę podaży usług edukacyjnych, jakość oferowanych usług oraz stopień współpracy i koordynacji działań podejmowanych przez różnych interesariuszy.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt ogólnikowo przedstawiona konieczność powiązania gospodarki z rynkiem pracy. 	<p>Wskazana przez KPP konieczność powiązania gospodarki z rynkiem pracy wynika z samej istoty jej funkcjonowania, toteż podniesiona uwaga jest bezsporna. Powiązania te zostały przedstawione zarówno w Diagnostyce, jak i w dalszej części Programu, ilekroć omawiana jest kwestia adaptacji, ilości i jakości zasobów pracy do zmieniających się warunków. Dotyczy to zarówno wahań koniunktury jak i płynnych zmian czynników strukturalnych i technologicznych w gospodarce polskiej.</p>

<p>Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Potrzeba zwiększenia Kapitału Społecznego, większej integracji społecznej (kwestia integracji społecznej nie powinna być zawężana do problemu integracji bezrobotnych), czyli budowy wspólnot społecznych na każdym szczeblu od lokalnego, poprzez regionalny do ogólnokrajowego, budowy płaszczyzn dialogu wewnątrz i między różnymi środowiskami. 	<p>„Kapitał Ludzki” jako program operacyjny ma fundamentalny wymiar społeczny potwierdzony zarówno charakterem wsparcia jak i wyborem grup docelowych jego odbiorców. Wzrost integracji społecznej - będący celem głównym Programu - zakłada wsparcie przewidziane nie tylko dla osób bezrobotnych ale także różnego rodzaju grup społecznych, borykających się z problemami wskazanymi w diagnozie. Jednocześnie do realizacji celu głównego przyczyniają się działania podejmowane na rzecz społeczności lokalnych (Priorytet X) oraz rozwoju dialogu społecznego (Priorytet V). Zagadnienie integracji społecznej zostało potraktowane w Programie bardzo szeroko, włączając zarówno instytucje działające w obszarze rynku pracy jak i instytucje systemu pomocy społecznej do realizacji zadań z tego zakresu. Celowi integracji społecznej będą także służyć mające szeroki zasięg, programy o charakterze informacyjno promocyjnym – kierowane do jak najszerszego kręgu odbiorców oraz współpraca między administracją publiczną a partnerami społeczno-gospodarczymi, w tym organizacjami pozarządowymi.</p>
<p>Stowarzyszenie Wspierania Zasobów Ludzkich NOWY HORYZONT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Należy zwrócić szczególną uwagę na sytuację kobiet na rynku pracy. Jest to strategiczna, najlicniejsza grupa w statystyce bezrobotnych we wszystkich kategoriach wiekowych. 	<p>W dokumencie Programu dostrzega się specyfikę sytuacji kobiet na rynku pracy, m.in. w kontekście ich powrotu do zatrudnienia po przerwie związanej z macierzyństwem. W Programie istnieją liczne odniesienia do</p>

		<p>sposobów aktywizacji zawodowej kobiet i wyrównywania ich szans na rynku pracy.</p> <p>Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie wdrażana w Programie dwutorowo. - jako zasada horyzontalna, zobowiązująca wszystkie podmioty zaangażowane we wdrażanie wsparcia do zapewnienia równego traktowania kobiet i mężczyzn na każdym etapie wdrażania Programu, jak również poprzez realizację konkretnych typów projektów, ukierunkowanych na podnoszenie aktywności zawodowej i integracji kobiet z rynkiem pracy</p> <p>Działania te będą obejmowały m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none">- podnoszenie zatrudnienia i rozwoju kwalifikacji zawodowych kobiet, w tym szczególności tych o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach, np. kobiet powracających na rynek pracy po urlopach macierzyńskich i wychowawczych;- rozwijania aktywności ekonomicznej jako odpowiedzi na wyzwania rynkowe, pobudzanie postaw przedsiębiorczych;- godzenia życia zawodowego i prywatnego poprzez zwiększanie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi i osobami zależnymi co umożliwi pełne uczestnictwo w kształceniu i rynku pracy.
--	--	--

		<p>Wsparcie ukierunkowane na poprawę sytuacji kobiet w życiu zawodowym jest skupione w szczególności w ramach Priorytetu I i VII, niemniej jednak znajduje się również w innych obszarach (np. w ramach Priorytetu II wspierane będą rozwiązania na rzecz upowszechniania wśród przedsiębiorców idei równych szans kobiet i mężczyzn, tworzenia zachęt do opracowywania planów na rzecz równości płci i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy).</p>
<p>Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W analizie SWOT w opisie szans brak jest informacji o potencjale organizacji pozarządowych w obszarze działań związanych z readaptacją zawodową. • W analizie SWOT w słabych stronach polskiej gospodarki – należy dodać: <i>niewykorzystanie potencjału sektora pozarządowego</i>; w szansach dla polskiej gospodarki – dodać: <i>rozwój sektora pozarządowego</i>; a w zagrożeniach – dodać: <i>utrzymanie się małej aktywności obywatelskiej</i> 	<p>W analizie SWOT zostały wprowadzone korekty, tak aby lepiej odzwierciedlała ona sytuację w poszczególnych dziedzinach. W szansach i słabych stronach uwzględnione zostały proponowane zapisy w nieco zmodyfikowanej formie.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Połączenie dwóch sektorów: administracji publicznej i organizacji pozarządowych w jednym obszarze jest niefortunne. Należy dokonać podziału w opisie na odrębne części oraz rozszerzyć opis o konteksty społeczne. Sektor pozarządowy powinien być traktowany po pierwsze po partnersku, a po drugie jako 	<p>W pełni podzielana jest opinia o potrzebie aktywnej partycypacji przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, w tym zwłaszcza organizacji pozarządowych w demokratycznym zarządzaniu państwem. Dlatego też na nowo sformułowano część Diagnozy odnoszącą się do współpracy administracji publicznej z organizacjami</p>

	niezależny filar demokratycznego państwa	sektora pozarządowego. Ponownie zdefiniowano obszary wsparcia przyczyniające się do realizacji celu Priorytetu V, kładąc szczególny nacisk m.in. na wspieranie partnerskiego modelu współpracy administracji publicznej z partnerami społeczno – gospodarczymi i rozwijanie dialogu społecznego. Jednocześnie należy zauważyć, iż strategiczny cel PO KL jakim jest wsparcie dla budowy partnerskiego i sprawnego państwa musi być realizowany w ramach określono porządku ustrojowego RP.
--	--	--

<p style="text-align: center;">Centrum Rozwoju Lokalnego-Regionalny Ośrodek Szkoleniowy EFS, Fundacja Instytut Studiów Strategicznych w Krakowie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza jest zbyt ogólnikowa i nie uzasadnia celów Programu. Wymaga doprecyzowania np. przedstawienia przyczyn obecnego stanu zasobów ludzkich w administracji (słabość kadry zarządzającej) • Priorytety PO KL skonstruowane są nie zadaniowo, ale w układzie podmiotowym, według kompetencji poszczególnych ministerstw 	<p>Część diagnostyczna Programu została poprawiona przede wszystkim poprzez uzupełnienie istniejących zapisów o bardziej pogłębione analizy. Ponadto należy mieć na uwadze fakt, iż ze względu na duży horyzont czasowy nowej perspektyw finansowej Programu i konieczność negocjowania treści z Komisją Europejską, jego zapisy są dość ogólne aby uniknąć konieczności ponownego otwierania negocjacji w przypadku jakichkolwiek zmian. Ponadto, zgodnie z wymaganiami, stawianymi wobec programów operacyjnych, część diagnostyczna powinna w możliwie syntetyczny sposób charakteryzować aktualną sytuację społeczno – gospodarczą ze wskazaniem na dominujące problemy i potrzeby.</p> <p>Priorytety Programu odpowiadają ściśle wyodrębnionym na podstawie diagnozy obszarom wsparcia i celom szczegółowym Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dopasowanie zasobów pracy do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy; (Priorytety - I, II, VI, VII, VIII i X) – Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego; (Priorytety – I, VII i X) – Podniesienie poziomu i jakości wykształcenia społeczeństwa;
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Wskaźniki są w większości niemierzalne, albo źle sformułowane. 	<p>(Priorytety – III, IV, IX i X)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wsparcie dla budowy sprawnego i partnerskiego państwa; (Priorytet V) – Wzrost spójności terytorialnej, (Priorytety – VII, VIII, IX i X). <p>Powyższe cele korespondują z założeniami Strategicznych Wytucznych Wspólnoty na lata 2007-2013 oraz stanowią ich uszczegółowienie poprzez priorytetowe traktowanie zatrudnienia, przedsiębiorczości, edukacji i integracji społecznej jako kluczowych obszarów realizacji działań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.</p> <p>Wskaźniki realizacji Programu uległy znacznej modyfikacji. Zmiany dotyczyły zarówno zakresu ich definicji i sposobu zbierania danych jak i dodane zostały wartości bazowe wskaźników oraz oszacowane ich wartości docelowe. Wyodrębniono wskaźniki produktu, rezultatu i wpływu, przypisując je do odpowiednich poziomów realizacji Programu.</p>
Fundacja Inicjatyw Społeczno-	<ul style="list-style-type: none"> • Z diagnozy trudno wysnuć wnioski 	Zapisy Diagnozy uległy modyfikacji, tak aby

<p>Ekonomicznych</p>	<p>dotyczące obszarów szczególnej uwagi, co uzasadniałoby alokację środków pomiędzy Priorytety.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza SWOT – brak dynamicznej refleksji nad odniesieniem charakterystyk wewnętrznych (silne i słabe strony) do uwarunkowań zewnętrznych (szanse i zagrożenia). 	<p>lepiej uwypuklały dominujące problemy, szanse i zagrożenia dla rozwoju kapitału ludzkiego oraz uzasadniały alokację środków. Diagnoza wykazała, że kluczowe kwestie to rynek pracy (podniesienie poziomu zatrudnienia, wzrost potencjału adaptacyjnego zasobów ludzkich, wyzwania demograficzne, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu) oraz edukacja, gdzie skala wyzwań obejmuje m.in. inwestycje w kapitał ludzki, powiązanie edukacji z gospodarką (dostosowanie oferty edukacyjnej do aktualnych wymogów rynku pracy, współpracę z przedsiębiorcami).</p> <p>Uaktualniono tezy postawione w analizie, dodano słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia wynikające z regionalnego zróżnicowania zjawisk, do których odnosi się PO KL.</p>
<p>Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W opisie wstępnym projektu Programu brakuje wskazania ważnej roli organizacji pozarządowych jako pracodawcy. 	<p>W Diagnozie pokazano ważną rolę organizacji pozarządowych, zwłaszcza na polu zwalczania wykluczenia społecznego oraz jako partnera administracji publicznej w realizacji zadań publicznych. Rola organizacji pozarządowych jako pracodawcy jest przedstawiona w kontekście zatrudnienia socjalnego, skierowanego do osób, które z różnych powodów nie są w stanie funkcjonować samodzielnie na otwartym rynku pracy jako pracownicy. Ponadto w ramach PO KL przewiduje się również działania na rzecz</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza SWOT- propozycja ujęcia tematycznie, co zwiększy jej przejrzystość (tj. po kolei analiza SWOT każdego problemu). Propozycje dot. dodania konkretnych zapisów do poszczególnych części analizy SWOT. • Zapisy Programu na poziomie poszczególnych Priorytetów nie zawierają czytelnego podziału na cele, działania i rezultaty. Szczególnie istotnym wydaje się również doprecyzowanie rezultatów i przyjętych wskaźników realizacji Priorytetów. 	<p>wspierania zatrudnienia w III sektorze.</p> <p>Ponieważ analiza SWOT dotyczy całości zagadnień przedstawionych w Diagnozie, będącej (mimo podziału na obszary wsparcia) spójną całością, uznano że w obecnym kształcie daje pełniejszy obraz sytuacji społeczno – ekonomicznej i w syntetyczny sposób prezentuje jej najważniejsze aspekty.</p> <p>Poszczególnym celom przypisano szczegółowe działania (<i>cel Priorytetu będzie realizowany w szczególności przez....</i>). Bardziej szczegółowe informacje dotyczące możliwych do realizacji działań, ich wskaźników i grup docelowych, znajdują się w <i>Szczegółowym opisie priorytetów PO KL</i>, stanowiącym załącznik do Programu.</p>
<p>Uczestnicy konsultacji sektorowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W dokumencie PO KL nie zostały uwzględnione konkretne działania skierowane wobec kobiet, połączone z silnym akcentem na gender mainstreaming i służące zwiększeniu udziału i rozwoju kobiet na rynku pracy. 	<p>Kwestia wsparcia na rzecz kobiet i ich udziału w życiu społecznym i zawodowym została w Programie potraktowana w sposób przekrojowy. Uwzględniono odmienną sytuację kobiet i mężczyzn na rynku pracy zwracając szczególną uwagę na konieczność zwiększania zatrudnienia wśród kobiet w wieku produkcyjnym, podnoszenia kwalifikacji zawodowych kobiet powracających na rynek pracy po urlopach macierzyńskich i wychowawczych, a także wspieranie inicjatyw umożliwiających</p>

		godzenie życia zawodowego i prywatnego m.in. poprzez zwiększanie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi i osobami zależnymi i promowanie elastycznych form zatrudnienia.
Uczestnicy konsultacji regionalnych w różnych województwach	<ul style="list-style-type: none"> Konieczność wprowadzenia do Programu działań ukierunkowanych na powstrzymanie masowej migracji z Polski osób młodych i wykształconych. 	Wprowadzono działania ukierunkowane na systemowe rozwiązania w zakresie wsparcia osób migrujących w celu zatrudnienia. Odnosi się to zarówno do migrantów przybywających na teren Polski w poszukiwaniu pracy, jak również do ograniczenia masowej emigracji zarobkowej z Polski osób młodych. W ramach Priorytetu I przewiduje się tworzenie systemu zachęt do pozostawania w kraju dla osób poszukujących zatrudnienia za granicą a także rozwiązań ułatwiających poszukiwanie pracy w Polsce osobom przybywającym z innych regionów.
Prezydenci wielkich aglomeracji miejskich	<ul style="list-style-type: none"> W Programie brak jest systemowych rozwiązań w zakresie zintegrowanego rozwiązywania problemów społeczno-gospodarczych, dostosowanego do potrzeb dużych aglomeracji i umożliwiającego m.in. realizację szeroko pojętych programów edukacyjnych i społecznych przeznaczonych dla mieszkańców tych aglomeracji, jak również, wdrożenie projektów kierowanych do obszarów deprywacji z wysokimi wskaźnikami występowania wykluczenia 	Typy wsparcia przewidziane w ramach Programu zostały wyodrębnione na podstawie dominujących problemów wskazanych w diagnozie społeczno – ekonomicznej. Jednocześnie diagnoza nie uwidoczniła istnienia specyficznych deficytów dotyczących społeczność wielkomiejską (inaczej niż w przypadku terenów wiejskich i przemysłowych), w związku z czym nie przewidziano odrębnego typu wsparcia (czy też sposobu jego realizacji) dla tej kategorii społecznej. Niemniej jednak w ramach istniejących schematów konkursowych nie

	<p>społecznego. Ponieważ działania zaproponowane w PO KL nie są nastawione na realizację takich inicjatyw, przedstawiciele urzędów miast postulują wyodrębnienie osobnych typów takich projektów bądź umożliwienie dużym miastom aplikowanie odrębną „ścieżką”.</p>	<p>wyklucza się realizacji dużych projektów skierowanych na rozwiązywanie specyficznych problemów z jakimi borykają się mieszkańcy dużych aglomeracji. Jednym ze sposobów ich rozwiązywania mogą być projekty aktywizacji lokalnej, przewidziane do współfinansowania z EFS w ramach Priorytetu VII PO KL czy projekty wyrównywania szans edukacyjnych i rozwoju kompetencji kluczowych uczniów w ramach Priorytetu III. Należy jednak zwrócić uwagę, iż czynnikiem określającym skierowanie wsparcia do danej grupy odbiorców, będzie rzeczywiste występowanie problemów objętych PO KL, a nie lokalizacja grupy docelowej.</p>
<p>Krajowa Rada Spółdzielcza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Propozycja wzmocnienia działań nakierowanych na inwestowanie w kapitał ludzki w obszarze ekonomii społecznej w tym trzeciego sektora a także wsparcie projektów mających na celu rozwój sektora ekonomii społecznej (spółdzielnie, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, fundacje, stowarzyszenia). 	<p>W ramach PO KL wsparcie dla sektora ekonomii społecznej jest bardzo szerokie. Priorytet VII zawiera szereg działań ukierunkowanych na tworzenie i rozwój działalności podmiotów ekonomii społecznej. W ramach projektowanych konkursów otwartych, dostępnych dla wszystkich legalnie działających podmiotów, możliwa będzie realizacja projektów m.in. z zakresu: promocji przedsiębiorczości i samozatrudnienia poprzez kampanie promocyjno-informacyjne oraz upowszechnianie dobrych praktyk, promocji i wspierania zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej i w organizacjach pozarządowych oraz udzielania kompleksowego wsparcia merytorycznego i finansowego dla osób</p>

		zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, w tym np. założyć spółdzielnię socjalną. Na gruncie Programu mogą być również dofinansowane działania o charakterze szkoleniowym i doradczym, w zakresie uruchamiania, zarządzania i prowadzenia podmiotów ekonomii społecznej, zgodnie z istniejącymi w tym zakresie potrzebami.
<u>UWAGI DO POSZCZEGÓLNYCH PRIORYTETÓW</u>		
Priorytet I: Zatrudnienie i integracja społeczna		
Organizacje osób niepełnosprawnych	Postulat zwiększenie kwoty na działanie: <i>Ogólnopolski program integracji i aktywizacji zawodowej</i> (obejmujący m.in. osoby niepełnosprawne) z 93 mln do 250 mln euro.	W związku z poszerzonym zakresem wsparcia zwiększona została również ilość środków finansowych przeznaczonych na realizację tego Priorytetu i wynosi ona obecnie 506 189 358 EUR. Kwota przewidziana na Działanie 1.3 wynosi ponad 222 mln EUR, co stanowi 44% alokacji na cały Priorytet I. Należy podkreślić, iż zgodnie z przyjętymi założeniami wsparcie kierowane do osób na poziomie ogólnokrajowym będzie miało ograniczony charakter i będzie koncentrowało się głównie na specyficznych grupach docelowych. Właściwe wsparcie skierowane do osób będzie realizowane natomiast na poziomie regionalnym, ze względu na lepszą

		możliwość rozpoznania występujących problemów oraz dopasowania wsparcia do rzeczywistych potrzeb odbiorców, uwarunkowanych czynnikami lokalnymi i regionalnymi.
Organizacje pozarządowe	Uznając potrzebę wzmocnienia roli przedsiębiorstw społecznych w procesie aktywizacji zawodowej osób z kręgu wykluczenia społecznego uczestnicy postulowali objęcie działaniami podmiotów prowadzonych przez organizacje pozarządowe tworzące miejsca pracy i zatrudniające osoby bezrobotne. Należy również doprecyzować kwestię zatrudnienia socjalnego. Uczestnicy sugerowali by projekty tego rodzaju były realizowane z priorytetów regionalnych.	W Programie zapewniono wsparcie podmiotów ekonomii społecznej obejmujące m.in pomoc prawną, organizacyjną, szkoleniową i finansową dla tych jednostek. W ramach Priorytetu VII <i>Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej</i> realizowanego na szczeblu regionalnym, znajduje się szereg działań ukierunkowanych na tworzenie i rozwój działalności podmiotów ekonomii społecznej. Znacząca rola tego sektora w tworzeniu miejsc pracy i integrowaniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym została podkreślona zarówno w Programie jak i szczegółowym opisie jego priorytetów.
Priorytet II: Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw		
Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan	Wsparcie dla instytucji otoczenia biznesu, zaplanowane na poziomie centralnym jest niewystarczające. W chwili obecnej instytucje otoczenia biznesu nie posiadają odpowiednich struktur i zasobów, aby zagwarantować właściwą reprezentację przedsiębiorców i dostarczać firmom wysokiej jakości usług. Problem ten dotyczy zwłaszcza struktur	Ujęcie pomocy dla instytucji otoczenia biznesu w komponencie centralnym pozwoli na jej lepszą koordynację niż miałyby to miejsce na poziomie poszczególnych regionów, ponieważ sieci instytucji otoczenia biznesu mają strukturę ponadregionalną lub ogólnokrajową (np. Krajowy System Usług dla MŚP). W skali ogólnokrajowej szczególnie

	<p>regionalnych i lokalnych. W efekcie dialog pomiędzy samorządami lokalnymi a partnerami społecznymi jest ograniczony, a obsługa przedsiębiorców często na niskim poziomie.</p> <p>Należy określić jasne kryteria dotyczące przedsiębiorstw o charakterze regionalnym i ponadregionalnym, żeby uniknąć problemów z udzielaniem wsparcia.</p>	<p>ważne jest także odpowiednie dostosowanie oferty instytucji szkoleniowych, tak, aby oferowały aktualną wiedzę i usługi o wysokim standardzie oraz stosowały odpowiednie metody i formy szkolenia. W ramach PO KL przewiduje się promowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych przedstawicieli partnerów społecznych (organizacji pracodawców, związków zawodowych lub innych przedstawicielstw pracowniczych) oraz – na poziomie regionalnym - pomoc w tworzeniu partnerstw lokalnych z udziałem przedsiębiorstw, związków zawodowych, jednostek samorządu terytorialnego, urzędów pracy i innych środowisk wspomagających pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne oraz ich pracowników. Ponadto, w ramach Priorytetu V PO KL przewiduje się wsparcie na rzecz rozwijania dialogu i współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi a partnerami społecznymi.</p> <p>Kryteria takie zostaną doprecyzowane na kolejnym etapie prac nad dokumentami programowymi, ponieważ Rozporządzenie 1083/2006 nie wymaga umieszczenia ich w programach operacyjnych.</p>
<p>Priorytet IV: Szkolnictwo wyższe i nauka</p>		

<p>Zarząd Województwa Opolskiego</p>	<p>Ukierunkowanie kształcenia zostało przewidziane dla nauk matematyczno-technicznych. Proponuje się, aby wybór kierunków pozostał w gestii władz regionalnych.</p>	<p>Uwaga częściowo nieaktualna, ze względu na dokonaną agregację wsparcia na rzecz szkolnictwa wyższego w ramach nowoutworzonego Priorytetu „Szkolnictwo wyższe i nauka”. Należy również zauważyć, iż obecne zapisy tego Priorytetu nie przesądzają o wyłączeniu z grupy odbiorców wsparcia uczelni i studentów kierunków innych niż ścisłe. Umożliwi to realizacja programów rozwojowych uczelni, na które wsparcie będą mogły pozyskać nie tylko uczelnie realizujące kierunki ścisłe. Programy rozwojowe będą przyczyniać się do podwyższania jakości kształcenia oraz jego lepszego dostosowania do rynku pracy.</p> <p>Równoległe jednak rozwój gospodarki opartej na wiedzy wymaga zwiększenia inwestycji w kapitał ludzki w dziedzinach o najwyższym stopniu innowacyjności i zapotrzebowaniu na absolwentów ze strony rynku pracy. W sytuacji obecnej wiele osób ze względu na brak lub niedopasowane umiejętności zawodowych do wymogów pracodawców, nie może wejść lub utrzymać się na rynku pracy. Popularność poszczególnych kierunków kształcenia dość daleko odbiega od optymalnej z punktu widzenia procesów zachodzących na rynku pracy. Nadreprezentowane wydają się kierunki humanistyczne (ponad 40% w roku 2004/2005)</p>
--------------------------------------	---	---

		<p>przy stosunkowo małej popularności kierunków matematyczno – przyrodniczych i technicznych (ok. 15% w roku akademickim 2004/2005 wg GUS). programów „kreowania” podaży absolwentów studiów wyższych na kierunkach matematyczno – przyrodniczych przyrodniczych technicznych, co jest istotne z punktu widzenia wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki.</p>
<p>Priorytet V: Dobre rządzenie</p>		
<p>Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych (OFOP), Gmina Miasta Sopotu</p>	<p>Postuluje zmiany nazwy priorytetu V – z „Dobrego państwa” na „Dobre rządzenie”.</p> <p>Proponuje się dodanie osobnego punktu dot. realizacji celu Priorytetu o następującej treści: <i>Wsparcie organizacji pozarządowych jako jednego z głównych filarów społeczeństwa obywatelskiego</i> oraz wprowadzenie zapisu dotyczącego partnerskiego modelu współpracy administracji oraz organizacji pozarządowych w zakresie realizacji zadań publicznych przy równoległym wspieraniu potencjału instytucjonalnego NGO.</p>	<p>Dokonano zmiany nazwy zgodnie z propozycją OFOP.</p> <p>Przeformułowano cel Priorytetu uwypuklając dwa główne obszary, do których odnosi się wsparcie Priorytetu (podniesienie potencjału administracji publicznej oraz wspieranie współpracy administracji publicznej z sektorem pozarządowym). Ponownie zdefiniowano obszary wsparcia przyczyniające się do realizacji celu Priorytetu, kładąc szczególny nacisk m.in. na wspieranie potencjału organizacji pozarządowych, wspieranie partnerskiego modelu współpracy administracji publicznej z partnerami społeczno – gospodarczymi i rozwijanie dialogu społecznego.</p>

	<p>Ponadto, proponuje się wprowadzenie zapisu o tworzeniu lokalnych centrów obsługi organizacji pozarządowych, w szczególności dla przygotowania projektów i aplikacji o fundusze zewnętrzne.</p> <p>Natomiast do wskaźników realizacji celów należy dodać:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Rozwój partnerstw publiczno-społecznych</i> – <i>Liczba przedsiębiorstw ekonomii społecznej</i> 	<p>Przeredagowano zakres wsparcia, a w szczególności uwzględniono zapisy odnoszące się do pomocy doradczo – szkoleniowej dla organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne, tworzenia i wspierania porozumień w ramach trzeciego sektora, tworzenia i wspierania działalności regionalnych i lokalnych centrów informacji i wspomaganie, standaryzacji realizacji usług publicznych oraz wsparcia dla instytucji dialogu społecznego w zakresie uzgadniania polityk publicznych. Rozszerzono zakres wsparcia o zagadnienia z zakresu poradnictwa prawnego i obywatelskiego oraz społecznego nadzoru nad przestrzeganiem zasad odpowiedzialności administracji publicznej wobec obywateli.</p> <p>Wskaźniki muszą odzwierciedlać rzeczywisty wpływ wsparcia w danej dziedzinie. Pierwszy z proponowanych wskaźników jest trudny do zmierzenia, natomiast w odniesieniu do drugiego to wsparcie dla ekonomii społecznej realizowane jest w Priorytecie VII, gdzie wśród wskaźników jest liczba uruchomionych w wyniku wsparcia EFS przedsięwzięć gospodarczych.</p>
<p>Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych</p>	<p>Potrzebna jest budowa wspólnot społecznych na każdym szczeblu, w szczególności na szczeblu regionalnym.</p>	<p>Działania z zakresu budowy oraz wzmacniania kapitału społecznego jako takie nie są kwalifikowalne w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, dla którego zakres</p>

		<p>wsparcia na lata 2007-2013 określa artykuł 3 Rozporządzenia Rady.</p> <p>Jednakże należy pamiętać o tym, że rozwój kapitału społecznego pozostaje w bezpośredniej korelacji z celami PO KL. W poszczególnych Priorytetach Programu realizowane będą bowiem działania z zakresu rozwoju lokalnego, które przyczynią się, między innymi, do wzmocnienia więzi wewnętrznej wspólnot lokalnych, poprawy jakości życia społeczności oraz zwiększenia zaangażowania mieszkańców i władz lokalnych w rozwój społeczno-gospodarczy regionu poprzez realizację działań opartych na zasadzie partnerstwa.</p> <p>PO KL będzie wspierał wspólnoty lokalne w szczególności poprzez finansowanie projektów uwrażliwiających społeczności lokalne na konieczność podejmowania wspólnych działań, korzystnych dla rozwoju wspólnot lokalnych np. w obszarze integracji społecznej. Tym samym Program przyczyni się do aktywizacji środowisk lokalnych oraz zwiększenia spójności społecznej.</p> <p>Dodatkowo, wsparcie dla aktywizowania społeczności lokalnych przewidziane zostało w Prioryciecie X PO KL. Działania podejmowane w ramach Priorytetu będą realizowane w formie wsparcia inicjatyw lokalnych oraz paktów przyczyniających się do aktywizacji społeczności lokalnych i</p>
--	--	---

		podejmowania działań na rzecz zatrudnienia, integracji społecznej oraz podnoszenia poziomu wykształcenia.
Priorytet VI: Profilaktyka, promocja i poprawa stanu zdrowia ludności w wieku produkcyjnym.		
Środowiska medyczne	<p>Proponuje się, aby rozszerzyć zapisy celu Priorytetu VI poświęconego wspomaganie kondycji zdrowotnej społeczeństwa polskiego o osoby bezrobotne i poszukujące pracy – w obecnej wersji przepisy szczegółowe kierują działania wyłącznie w stronę osób zatrudnionych.</p> <p>Proponuje się również wpisanie jako projektodawców organizacji pozarządowych.</p> <p>We wskaźnikach proponowany jest zapis: „<i>liczba specjalistów w zakresie medycyny rodzinnej oraz medycyny pracy, a także innych specjalistów w zakresie ochrony zdrowia</i>”.</p>	<p>W związku z ograniczoną pulą środków przewidzianą na Priorytetu VI wsparcie skierowane będzie przede wszystkim do osób pracujących. Prowadzenie takich działań w miejscu pracy pozwoli zwiększyć ich efektywność. Jest to zgodne z wytycznymi Komisji Europejskiej w zakresie realizacji wsparcia z EFS w obszarze zdrowia, które musi być ściśle związane z rynkiem pracy i powinno być skierowane do konkretnych grup zawodowych.</p> <p>Organizacje pozarządowe w ramach Priorytetu VI będą mogły ubiegać się o realizację projektów wybieranych w trybie konkursowym. Lista projektodawców jest otwarta.</p> <p>W Priorytecie VI został uwzględniony wskaźnik dotyczący liczby specjalistów w zakresie medycyny rodzinnej, medycyny pracy oraz onkologii. Wskaźnik został uszczegółowiony.</p>

	<p>Priorytet ten powinien uwzględniać także działania na rzecz promocji zdrowia psychicznego.</p> <p>Proponuje się, aby umożliwić finansowanie funkcjonowania tzw. "liderów zdrowia", którzy zajmowałiby się doradztwem w zakresie zdrowego trybu życia i jego promocją.</p> <p>Należałoby także wprowadzić zapis dotyczący zapobiegania uzależnieniom od wieku szkolnego aż po dorosłość.</p>	<p>W ramach Priorytetu przewidziane będą projekty, związane z przeciwdziałaniem występowania chorób zawodowych, w tym m.in. dotyczących walki ze stresem w miejscu pracy.</p> <p>W ramach tego Priorytetu możliwe będzie szkolenie osób z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, które będą mogły później pełnić rolę „liderów zdrowia”.</p> <p>W ramach działań dotyczących promocji zdrowia mogą być realizowane projekty dot. problematyki uzależnień (zwłaszcza nadużywania alkoholu). Zapis taki znajdzie się w Szczegółowym opisie priorytetów PO KL. Jednakże działania takie będą kierowane do osób w wieku produkcyjnym.</p>
PKPP Lewiatan	Wskaźniki w tym priorytecie ustawione są zbyt rozległe (różne obszary zależne od wielu różnorodnych czynników) – liczba wypadków przy pracy, zapadalność na choroby zawodowe itp.	Dokonano doprecyzowania wskaźników, tak by były one mierzalne i jednocześnie pozwalały zbadać w procesie ewaluacji wartość interwencji w poszczególnych obszarach w ramach Priorytetu. Wskaźniki odwzorowują wsparcie jakie będzie udzielane w ramach Priorytetu.
Priorytet VII: Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej		
Organizacja „CARITAS”	Konieczne jest zapewnienie wsparcia socjalno-bytowego dla osób wykluczonych –	Wsparcie socjalno - bytowe nie kwalifikuje się bezpośrednio do finansowania z EFS, z uwagi

	<p>bardzo wyraźnie wskazuje na to dotychczasowe doświadczenie z realizacji projektów w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL.</p>	<p>na „miękki” charakter tego funduszu. Działania na rzecz zapewnienia wsparcia socjalno-bytowego będą możliwe do realizacji w pewnym stopniu w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych, współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) min. poprzez inwestycje w infrastrukturę pomocy społecznej, poprawę jakości i dostępności budownictwa socjalnego oraz zwiększenie dostępu do usług świadczonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej.</p> <p>Niemniej jednak, również w ramach projektów realizowanych na gruncie PO KL , istnieje możliwość sfinansowania elementów wsparcia z zakresu EFRR - jeśli będzie to uzasadnione z punktu widzenia realizacji projektu i rozliczane. na zasadach tzw. cross-financingu</p>
<p>Business Centre Club oraz Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości</p>	<p>Propozycja dołączenia do grup docelowych w określonych działaniach osób poszukujących pracy. Takie rozwiązanie umożliwi z jednej strony uczestnictwo w programach studentom ostatnich lat studiów, z drugiej zaś, weryfikację i badanie poziomu bezrobocia w Polsce.</p>	<p>Osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy w PUP, podobnie jak inne grupy społeczne wymagające wsparcia i określone w Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL będą mogły zostać objęte formami pomocy przewidzianymi w ramach Priorytetu VII.</p>
<p>Przedstawiciele aglomeracji Trójmiasta i województwa pomorskiego</p>	<p>Propozycja wprowadzenia zapisu o rozwoju i wsparciu różnych form działalności gospodarczej m.in. spółdzielni socjalnych oraz zawodowych rodzin zastępczych oraz</p>	<p>W ramach Priorytetu VII zapewniono wspieranie powstawania i rozwoju różnych form działalności gospodarczej, w tym w również podmiotów ekonomii społecznej</p>

	wspieraniu lokalnych programów integracji i szeroko pojętej aktywizacji społecznej (a nie tylko zawodowej).	(spółdzielni i spółdzielni socjalnych). Ponadto, w ramach tego Priorytetu przewiduje się stosowanie przez służby pomocy społecznej zróżnicowanych form aktywnej integracji (zarówno w wymiarze zawodowym jak i społecznym, zdrowotnym czy edukacyjnym), współfinansowanych z EFS. Szczegółowe zapisy w tym zakresie znajdują się w załączniku do Programu, natomiast odpowiednie zapisy prawne umożliwiające ich wdrożenie - w znowelizowanej ustawie o pomocy społecznej.
Priorytet VIII: Regionalne kadry gospodarki		
PKPP Lewiatan	Wskaźniki w tym obszarze, skonstruowane wyłącznie w oparciu o efekty ilościowe (udział w szkoleniach pracowników przedsiębiorstw, liczba przedsiębiorstw korzystających z usług i doradztwa w stosunku do zarejestrowanych firm w regionie) nie są wystarczające.	Wyodrębniono również wskaźnik wpływu (odsetek pracowników, którzy w okresie 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie awansowali lub ich wynagrodzenia wzrosły w wyniku udzielonego wsparcia).
Przedstawiciele województwa podkarpackiego	Konieczne jest powiązanie szkoleń z grantami inwestycyjnymi co umożliwi w ramach realizacji jednego projektu inwestycji typu wdrożenie linii technologicznej oraz szkoleń w zakresie jej obsługi. Należy więcej środków przeznaczyć na funkcjonowanie istniejących już parków naukowo-technologicznych. Zaproponowano objęcie działaniami także pozostałych pracowników, a nie tylko tych, którzy charakteryzują się niskim poziomem	Granty inwestycyjne przewidziane są w Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka. Szkolenia w zakresie obsługi linii technologicznej możliwe są do realizacji w PO IG w ramach cross financingu w wysokości 10% całości alokacji na dany priorytet. Szkolenia obejmują nie tylko pracowników niskowyzkwalifikowanych, ale również wszystkie osoby pracujące, które z własnej

	przygotowania do pracy. Doprecyzowania wymaga określenie „niskiego poziomu”.	inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji i umiejętności (z wyłączeniem uzupełniania wykształcenia formalnego).
Priorytet IX: Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach		
Rada Elbląskich Organizacji Pozarządowych, Gmina Miasta Sopotu	Proponuje się rozszerzenie celu priorytetu o tworzenie pozytywnych warunków edukacji i rozwoju osobistego poprzez poprawę warunków edukacji i wychowania w szkołach (przeciwdziałanie agresji w środowisku szkolnym, edukacja w zakresie problemów społecznych, kompleksowe wsparcie psychologiczne na każdym poziomie edukacji, programy motywacji do nauki i przygotowania do zawodu).	W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych i oceny-ex-ante dokonano reorganizacji wsparcia na rzecz edukacji w ramach Priorytetów III i IX. Obecnie wsparcie na rzecz dodatkowych organizacji dodatkowych zajęć dla uczniów zostało umieszczone w Priorytecie III jako realizacja ogólnopolskich programów na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych uczniów uczniów rozwoju kompetencji kluczowych. Programy te będą mogły przybierać formę zarówno ulepszania przez szkoły realizowanych programów dydaktycznych, jak również organizacji zajęć wykraczających poza standardowe programy nauczania np. dodatkowych zajęć językowych. Programy w szczególności powinny odnosić się do uczniów z grup defaworyzowanych, a więc również dotkniętych patologiami społecznymi (w których mieści się zakres zajęć postulowany przez uczestników konsultacji społecznych). Istotnym elementem programów będzie również pomoc psychologiczno – pedagogiczna skierowana do

		<p>uczniów, którzy są zagrożeni przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty. Realizacji ww. programów w ramach Priorytetu III umożliwi wyrównywanie dysproporcji w dostępie i jakości edukacji w skali ogólnopolskiej oraz zapewni jednolite, wysokie standardy realizowanych przedsięwzięć.</p> <p>Równoległe w ramach Priorytetu IX realizowane będą projekty przewidujące bezpośrednie wsparcie na rzecz uczniów lub szkół dotkniętych problemami edukacyjnymi. Obejmą one m.in. pomoc stypendialną i materialną dla uczniów (nieodpłatne udostępnianie najuboższym uczniom pomocy naukowych w tym podręczników) oraz działania skierowane na lepsze dopasowanie kształcenia zawodowego do potrzeb regionalnych i lokalnych rynków pracy.</p>
<p>Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Iławskiego Prezydent Miasta Sopotu, Gmina Miasta Sopotu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Rada Sopotkich Organizacji Pozarządowych</p>	<p>W ramach wyrównywania szans edukacyjnych uczniów pochodzących z grup społecznych zagrożonych marginalizacją – proponuje się dodanie zapisu: <i>„wsparcie edukacji wykraczającej poza system edukacyjny szkół, ale go uzupełniającej”</i>. Umożliwi to działania organizacjom pozarządowym prowadzącym zajęcia pozalekcyjne, pozaszkolne itd.</p>	<p>Wsparcie na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych poprzez dodatkowe zajęcia dla uczniów zostało zagregowane w ramach Priorytetu III pod postacią ogólnopolskich programów służących wyrównywaniu szans edukacyjnych i rozwojowi kompetencji kluczowych uczniów. Otwarta formuła ubiegania się o dofinansowanie projektów przyjęta w ramach PO KL zakładająca dostęp do konkursów „wszystkich legalnie działających podmiotów” umożliwi realizację projektów projektów ramach ww. programów</p>

	<p>W ramach wzmocnienia potencjału innowacyjnego i rozwojowego szkół proponuje się <i>poszerzenie grona beneficjentów o inne instytucje sfery edukacji</i> mogące współuczestniczyć w realizacji zadań oświatowych (np.NGO, eksperymentaria, instytuty).</p>	<p>również przez organizacje pozarządowe. W dużej mierze programy będą miały formę zajęć pozalekcyjnych wykraczających poza standardowe programy nauczania np. dodatkowych języków obcych czy zajęć specjalistycznych. Nie mniej jednak powinny one być organizowane w ramach systemu oświaty, co z jednej strony umożliwi wykorzystanie istniejącej struktury, doświadczenia i bazy (zarówno lokalowej jak i nauczycielskiej) szkół, zaś z drugiej strony umożliwi zapewnienie jednolitych standardów i wysokiej jakości nauczania poprzez istniejące wymogi nadzoru pedagogicznego.</p> <p>Informacja o dopuszczeniu do ogłaszanych w ramach PO KL konkursów „wszystkich legalnie działających podmiotów” zostanie zawarta w <i>Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL</i>. Niemniej jednak należy pamiętać, iż na etapie ogłaszania poszczególnych konkursów instytucje wdrażające w celu zagwarantowania wysokiej jakości usług świadczonych w ramach projektu, będą mogły określić dodatkowe kryteria np. posiadanie określonego doświadczenia w obszarze, którego dotyczy projekt.</p>
<p>Prezydent Miasta Sopotu, Gmina Miasta Sopotu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Rada Sopotkich Organizacji Pozarządowych</p>	<p>W ramach upowszechniania kształcenia ustawicznego uczestnicy postulują wprowadzenie zapisu o <i>promocji i rozwoju edukacji osób starszych</i> w celu ich aktywizacji</p>	<p>Przewidziane w ramach Priorytetu IX wsparcie na rzecz upowszechniania kształcenia ustawicznego poprzez m. in. realizację programów skierowanych do osób</p>

	<p>społeczno-gospodarczej, w tym zwłaszcza w zakresie nowych technologii i ekonomii.</p>	<p>zainteresowanych podnoszeniem, uzupełnianiem kwalifikacji formalnych lub potwierdzaniem posiadanych kwalifikacji nieformalnych zostanie skierowane również do osób starszych (w wieku do 64 lat). Należy jednak podkreślić, iż charakter Europejskiego Funduszu Społecznego jako instrumentu wspierającego politykę zatrudnienia państw członkowskich UE, stoi w sprzeczności z finansowaniem szkoleń lub kształcenia formalnego osób powyżej 64 roku życia nie pozostających w zatrudnieniu. Z tej przyczyny nie jest np. możliwe objęcie finansowaniem EFS tzw. uniwersytetów trzeciego wieku.</p>
<p>Uczestnicy konsultacji w województwie podkarpackim</p>	<p>W priorytecie tym powinna zostać stworzona możliwość finansowych zachęt dla pracodawców, którzy decydują się na udostępnienie własnej bazy sprzętowej (np. obrabiarek sterowanych numerycznie) do praktycznej nauki zawodu.</p>	<p>Wsparcie realizowane w ramach PO KL będzie wdrażane na podstawie i zgodnie z obowiązującym w Polsce prawodawstwem. Z tej przyczyny nie jest możliwe objęcie wsparciem instrumentów np. zachęt finansowych dla pracodawców, jeżeli nie istnieją przepisy prawne, które regulowałyby funkcjonowanie tego typu instrumentów. Nie mniej jednak należy zwrócić uwagę, iż w PO KL przewidziano do realizacji stworzenie mechanizmów współpracy pomiędzy pracodawcami i szkołami zawodowymi jako niezwykle istotny instrument polityki edukacyjnej, umożliwiający dopasowanie podaży absolwentów poziomu ich wykształcenia do popytu jaki kreuje</p>

		<p>rynek pracy. Zatem udział pracodawców w przygotowaniu szczegółowych programów nauczania, realizacji praktyk zawodowych lub prowadzenia zajęć w szkołach zawodowych jest możliwy do objęcia wsparciem w ramach PO KL. Mimo że powyższa współpraca nie będzie miała formy bezpośrednich zachęt finansowych, będzie interesującą propozycją dla pracodawców ze względu na możliwość pokrycia poniesionych kosztów takiej współpracy a także możliwość wpływania na kierunki i jakość kształcenia zawodowego.</p>
<p>Priorytet X: Partnerstwo na rzecz rozwoju obszarów wiejskich</p>		
<p>Przedstawiciele organizacji pozarządowych</p>	<p>Ilość środków (0.5%) nie jest adekwatna do skali problemu, natomiast może spowodować ograniczenie środków przeznaczanych na wieś w innych priorytetach i programach.</p> <p>Kryteria formalne nie mogą wykluczać małych organizacji wiejskich; konieczność wprowadzenia kryteriów jakościowych.</p>	<p>Zwiększono alokację środków na ten priorytet do 2,28% i wynosi ona 221 110 615 EUR; łącznie z wkładem polskim 260 130 135 EUR. Wsparcie w ramach tego Priorytetu dla osób i grup społecznych zamieszkałych na terenach wiejskich nie wyklucza możliwości ubiegania się o dofinansowanie projektów na rzecz tej kategorii grup docelowych również w ramach innych Priorytetów PO KL.</p> <p>Zgodnie ze specyfiką obszarów wiejskich oraz potencjalnych ostatecznych odbiorców wsparcia działających na tych obszarach, system wdrażania działania w tym Priorytecie zostanie skierowany do mniejszych podmiotów i będzie obejmował realizację małych projektów (do 15 tys. PLN)</p>

	<p>Propozycja przeznaczenia środków na budowanie kapitału społecznego na wsi - wzmocnienie zdolności ludności wiejskiej do pozyskiwania środków na rozwój zasobów ludzkich na wsi poprzez działania wspólne, partnerskie, a nie szkolenia indywidualne.</p>	<p>skierowanych do małych społeczności lokalnych i oddziaływujących na rzecz ich aktywizacji. Informacje na temat warunków udzielania wsparcia w ramach Priorytetu, które umożliwią dostęp do aplikowania małym podmiotom, funkcjonującym na obszarach wiejskich zostaną przedstawione w Szczegółowym opisie priorytetów PO KL.</p> <p>Planowane są również liczne ułatwienia w procesie wnioskowania o dofinansowanie projektu, m.in. prowadzenie oceny merytorycznej przed formalną.</p> <p>W ramach priorytetu przewidziane jest działanie przyczyniające się do poprawy kondycji kapitału ludzkiego na wsi i odpowiadające specyfice obszarów wiejskich tj. wsparcie inicjatyw i paktów lokalnych działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Celem działania jest pobudzenie aktywności mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz samoorganizacji i tworzenia lokalnych inicjatyw ukierunkowanych na rozwój obszarów wiejskich poprzez zatrudnienie, przedsiębiorczość, integrację społeczną i kształcenie.</p>
<p>Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego w Warszawie</p>	<p>Wyrażono zaniepokojenie propozycją podziału środków między priorytety. Zbyt mało środków przeznaczono na priorytet X.</p>	<p>Zwiększona została ilość środków finansowych na realizację tego Priorytetu.</p>
<p><u>UWAGI INNE</u></p>		

Poniższe uwagi nie odnoszą się do konkretnych zapisów w PO KL. Są to raczej postulaty i rekomendacje, które zostaną wzięte pod uwagę w toku dalszych prac nad wdrażaniem Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce.

<p>Organizacje pozarządowe</p>	<p>Konieczne jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usprawnienie koordynacji (rozwiązania strukturalne) między instytucjami zarządzającymi, pośredniczącymi i wdrażającymi – istnieje groźba biurokratyzacji funkcjonowania. • Wzmocnienie potencjału realizatorów takich jak: służby zatrudnienia, służby socjalne, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe, usługodawcy usług rynku pracy, instytucje ochrony zdrowia, administracja państwowa. • Jasne zdefiniowanie skali decentralizacji decyzji i konsekwencji tego procesu a zarazem określenia niezbędności zintegrowania działań między służbami zatrudnienia a służbami socjalnymi w celu realizacji 	<p>Priorytet pomocy technicznej zapewni wsparcie potencjału i zdolności instytucji zaangażowanych w procesy zarządzania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji Programu. Ponadto część działań w ramach PO KL jest skierowana na wzmocnienie potencjału instytucji rynku pracy, pomocy społecznej, administracji publicznej i środowisk III sektora.</p> <p>W ramach poszczególnych Priorytetów PO KL możliwa będzie realizacja szeregu działań na rzecz wzmocnienia instytucjonalnego zarówno instytucji rynku pracy i pomocy społecznej (Priorytet I) jak i administracji państwowej, organizacji pozarządowych (Priorytet V) czy służby zdrowia (Priorytet VI).</p> <p>Uwaga zostanie uwzględniona w toku dalszych prac nad dokumentami programowymi i systemem wdrażania.</p>
--------------------------------	---	--

	<p>aktywnej polityki społecznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie preferencyjnych instrumentów kredytowania projektów w celu ochrony płynności finansowej projektodawców. • Potrzeba ujednolicenia terminologii • Jednoznaczne określenie, iż w skład Komitetu Monitorującego powołani zostaną przedstawiciele organizacji pozarządowych. 	<p>Szczegółowe rozwiązania tej kwestii zostaną przedstawione na dalszym etapie prac nad systemem wdrażania.</p> <p>Na potrzeby dokumentów programowych zostanie przygotowany słowniczek zawierający powszechnie obowiązujące definicje.</p> <p>Skład Komitetu Monitorującego jest ustalony w ogólny sposób w odpowiednich dokumentach wspólnotowych. W składzie każdego Komitetu znajdują się przedstawiciele administracji rządowej, samorządowej, partnerów społeczno – gospodarczych, w tym organizacji pozarządowych.</p>
	<p>Zwrócono uwagę na zagrożenie związane ze wskazaniem przez Samorząd Województwa jednej instytucji wdrażającej w regionie. Specyfika PO KL obejmuje szerokie spektrum życia społecznego, wykraczającego znacznie poza zakres działalności jednej instytucji, która nie może posiadać wystarczających kompetencji do właściwego potraktowania wszystkich obszarów ujętych w PO KL –</p>	<p>Instytucja pośrednicząca będzie jedna w regionie. Natomiast instytucji wdrażających może być wiele. Powierzenie funkcji instytucji wdrażającej będzie następowało w drodze umowy pomiędzy instytucją pośredniczącą a instytucją wskazaną do pełnienia tej roli.</p>

	wsparcia dla kadr, zarządzania zmianą gospodarczą i transferem wiedzy.	
	Instytucja certyfikująca powinna ona być umieszczona w MRR, co wynika z potrzeby koordynacji kontroli wydatkowania środków unijnych i wiąże się z odpowiedzialnością MRR za absorpcję całości funduszy strukturalnych przyznanych Polsce.	Zgodnie z obecnymi zapisami PO KL rolę Instytucji Certyfikującej pełnił będzie Departament Instytucji Certyfikującej w MRR.

UWAGA: tabela nie zawiera uwag zgłoszonych przez resorty: edukacji narodowej, zdrowia, pracy i polityki społecznej, spraw wewnętrznych i administracji oraz wojewódzkie urzędy pracy i PARP.